

gaae ind paa Forfatningens forskjellige Enkelt- heder, om der f. Ex. som der er gjort Paastand paa, skal være et Pairskammer, et Gesskammer eller et Tokammersystem paa Island; derom kan man have sin Mening, men jeg troer ikke, at Rigsdagen bør stille Fordringer i saa Henseende, saa at Hovedopgaven altsaa bliver at paasee, om virkelig Danmarks Riges og Danmarks Riges Grundlovs Lærv er tilbørlig varetaget, og det troe vi at have tilstrækkelig udtalt derved, at Rigsdagen bør tage Beslutning om, hvorvidt den samtykker i, at Forfatningen sættes i Kraft. Saasnart det er skeet, — og det er den Forudsætning, som man har Lov til at opstille, uden at man kan siges derved at blande sig i Islands særlige Anliggender — gaaer den lovgivende, skattebestemmende og udgiftbevilgende Myndighed fuldstændig over til Althinget i Forening med Kongen, og Rigsdagen vil altsaa som saadan ikke mere have at befatte sig dermed. Smidlertid er det jo indlysende, at der kan tænkes Tilfælde, som berøre begge Landes Retsforhold — og jeg heder her accentueret, at det i Udvalgets Betænkning er fremhævet, at det ikke er nok, at det berører danske Interesser, men at det er danske Retsforhold, som maae berøres — og som skulle have Anvendelse baade paa Danmark og Island. I saa Henseende behøves der naturligviis Samtykke fra begge Sider. For det Tilfælde, at der skulde opstaae Tvist eller Dvivel om, hvorvidt Noget udelukkende angaaer Island — hvilket jo er Hovedkjendemerket for Islands særlige Anliggender — eller tillige Danmark, da maa der jo ogsaa herfor fastsættes en Afgjorelsesmaade. Dette kan nu ikke skee saaledes, som det var foreslaaet i det Forfatningsudkast, der findes blandt de os leverede trykte Papirer, ved kongeligt Resolution. Det maa naturligviis foreløbig afgjøres af Regjeringen; den maa bestemme sig til, hvor den vil gaae hen med Sagen, men den endelige og retlige Afgjørelse kan ikke skee ved kongelig Resolution og heller ikke paa den Maade, hvorpaa Folkethinget har troet at kunne rette det, nemlig ved Beslutning af Kongen, tagen i Statsraadet; det er en Reminiscens fra

Absolutismens Tid. At henlægge en saadan Afgjørelse til Kongen, kunde naturligviis vedtages ved en ny Grundlovsbestemmelse, men uden en saadan vilde det være ulovligt, og den simple Følge af, at der ikke kommer nogen saadan Bestemmelse tilstede, er, at en saadan Tvist maa afgjøres ved Lov. Dette er Hovedindholdet af § 3. Hvad angaaer de nysomtalte Tilfælde, hvori en Foranstaltning berører begge Landes Retsforhold, da er det min Overbeviisning, at der meget sjældent vil forefalde saadanne Love, som f. Ex. de, der have givet Anledning til meget vidtloftige Drostelser mellem Norge og Sverig, de saakaldte Mellemrigslove, men, at saadanne kunne forekomme, er dog en Forudsætning, hvorfra man har anseet det for nødvendigt at gaae ud, og man har altsaa foreslaaet Bestemmelser om, hvorledes den Slags Sager skulle behandles og afgjøres. Der er endnu andre Tilfælde, som jeg imidlertid troer det aldeles overflødigt at tage noget Hensyn til, f. Ex. at Island skulde falde paa at tage Rigsbeslutninger eller Beslutninger om reent danske Anliggender; det er Tilfælde, som man ikke behøver at værge sig imod; men hvor Noget staaer paa Grændsen, om jeg tør sige saa, med det ene Been i hvert af disse Retsomraader, maa en Afgjørelse finde Sted, og i saa Henseende have vi derfor foreslaaet, at dertil skal der udkræves samstemmende Love fra begge Repræsentationer. Naar der ikke kommer Samstemning tilstede, gaaer Sagen tilbage til den anden Repræsentation, og naar Samstemning til Syvende og Sidst ikke opnaaes, falder Loven bort. I ethvert Tilfælde troer jeg, at det vil smage Islanderne, at Althinget og Rigsdagen i saa Henseende stilles ganske paa samme Linie, hvilket jeg troer er lovligt og rigtigt, hvor der handles om et Mellemværende, vedrørende baade islandiske og hvad jeg vil kalde særlige danske Anliggender. Derimod kan der ikke være nogen Dvivel om, at for de Anliggender, der ikke ere optagne blandt de særlige islandiske Anliggender, eller med andre Ord for alle de almindelige Rigsanliggender, maa Grundloven gjælde, og de maae henhøre under de ved Grundloven indstiftede Statsmyndigheder. Det har under de tidligere Forhandlinger været et